

Valeyev R. G. Theory and history of human rights in the context of legal consciousness of policeman.

Analyzes the negative components of legal consciousness of policeman. Defines the role of theory and history of human rights at the perception of fundamental rights. Suggests ways purposeful formation of attitudes of respect for human rights.

Keywords: *theory of human rights, history of human rights, legal consciousness of policeman, attitudes of respect for human rights.*

УДК 796.038:34

*Завальнюк О.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова*

ЮРИДИЧНІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ СУЧАСНОЇ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Статтю присвячено дослідженню суспільних відносин, що виникають і реалізуються у процесі організації та формування спортивних команд, встановлення вимог до професійних спортсменів, а також при проведенні контролю за дотриманням спеціальних правил, регламентів. Проаналізовано нормативно-правову базу з вказаної проблематики. Висвітлено основні пріоритети державної політики у сфері фізичної культури і спорту.

Ключові слова: *спортивне право, фізична культура, спорт, правовідносини у сфері фізичної культури і спорту, міжнародне спортивне право.*

Фізична культура і спорт відіграють важливу роль у формуванні, зміцненні, збереженні здоров'я громадян, підвищенні працездатності та збільшенні тривалості активного життя, утвердженні міжнародного спортивного авторитету держави. В Україні склалася критична ситуація у сфері фізичної культури і спорту: за офіційними даними лише 13% населення залучено до занять фізичною культурою і спортом. Недооцінка соціально-економічної, оздоровчої і виховної ролі фізичної культури і спорту, відсутність чітко скоординованих програм взаємодії різних державних структур і громадських організацій, які беруть участь у фізкультурно-спортивному русі, негативно позначається на здоров'ї населення, соціально-економічному розвитку держави. За інтегральним показником здоров'я населення – середньою очікуваною тривалістю життя людини Україна посідає одне з останніх місць в Європі [1, с. 208]. Саме тому актуальності набуває аналіз спортивної діяльності основних міжнародних організацій та документів, які її врегульовують.

Загалом, предметом регулювання спортивного права є сукупність суспільних відносин, що виникають і реалізуються у процесі організації та формування спортивних команд, встановлення вимог до професійних спортсменів, а також при проведенні контролю за дотриманням спеціальних правил, регламентів [2, с. 14]. Коло правовідносин, що охоплюється сферою спортивного права є доволі широким та має яскраво визначену комплексну спрямованість, а саме: фізична культура і спорт як об'єкт правового регулювання; організаційно-правові основи державного управління фізичною культурою і спортом; правове регулювання професійного та непрофесійного спорту; правове забезпечення суспільних фізкультурно-спортивних об'єднань;

правовий статус спортсменів, тренерів та інших учасників спортивної діяльності; правові аспекти організації та проведення спортивних змагань; регулювання податкових відносин у сфері спорту; право інтелектуальної власності у сфері спортивної діяльності [3, с. 12].

Таким чином, науковці та законодавці визначають основним пріоритетом державної політики у сфері фізичної культури і спорту удосконалення нормативно-правового забезпечення сфери [4, с. 210].

Законодавство про фізичну культуру і спорт в Україні та в світі – комплексна і значна за обсягом частина законодавства України, що включає норми конституційного, цивільного, трудового, міжнародного права, норми адміністративного, господарського, процесуального податкового права, які стосуються державного управління в галузі спорту. Основним джерелом міжнародного законодавства України про фізичну культуру і спорт є Конституція України, яка включає наступні норми, що стосуються міжнародного спортивного права: п. 1 ст. 3 (людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю), п. 1 ст. 9 (чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України), п. 4 ст. 13 (держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом (у тому числі і іноземні)), Розділ II – права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Цивільний кодекс України містить загальні та спеціальні норми, які підлягають застосуванню до приватно-правових міжнародних спортивних відносин [5, с. 209].

Розвиток спорту в усьому світі, його роль у соціальному житті людей, необхідність регламентації та координації діяльності в цій сфері визначили потребу у створенні численних міжнародних спортивних організацій – асоціацій, федерацій, союзів тощо. Вони з'являються на початку ХХ сторіччя. Найвідоміші нині міжнародні федерації з видів спорту мають більш як віковий досвід діяльності. Міжнародну асоціацію атлетичних федерацій (ІААФ) створено у 1912 році, Міжнародну федерацію футболних асоціацій (ФІФА) – у 1904-му, Міжнародну федерацію плавання (ФІНА) – у 1908-му [6, с. 12].

Спеціальні колізійні норми міжнародного спортивного права містяться в Законі України “Про міжнародне приватне право”. Він встановлює порядок регулювання приватноправових відносин, в яких хоча б один з елементів є пов'язаним з іншим/іншими правопорядками, ніж український. Цей Закон було розроблено з урахуванням досвіду колізійного регулювання в Україні та інших країнах світу, а також сучасних тенденцій розвитку науки та практики міжнародного приватного права [7, с. 1].

Питання суто юридичного характеру дедалі частіше вносять до порядку денного різноманітних олімпійських органів і форумів, вони знаходять своє відображення на регіональному та національному рівнях (питання використання олімпійської символіки, права на телетрансляцію, продаж квитків тощо). Так, 1993 року в Римі провели семінар “Спортивне право та правові аспекти спорту в Європі”. Мова Олімпійської хартії – це мова норм права, хоча й у специфічній галузі. Багатоманітна практика застосування Олімпійської хартії, на жаль, породжувала й породжує правові

конфлікти, до розв'язання яких залучають навіть судові органи окремих держав, не кажучи вже про третейські спортивні суди. Багато західних спеціалістів справедливо вважають, що правове регулювання спорту є однією зі складних і важливих проблем. Потрібно створити у ньому таку систему правових відносин, яка не лише задовольняла б суб'єктів, а й сприяла зростанню майстерності спортсменів, залученню уваги ЗМІ, спонсорів, глядачів [8, с. 13].

Основу міжнародного спортивного права складатимуть міжнародні документи загального характеру, загальновизнані засади міжнародного законодавства і міжнародні договори загального характеру (які містяться в статутах Організації Об'єднаних Націй, деклараціях та резолюціях Генеральної Асамблеї ООН, документах інших організацій з найбільш загальних і глобальних питань міжнародного правопорядку, багатосторонніх договорах (конвенціях), рішеннях Міжнародного суду). Спеціальні норми міжнародного спортивного права знаходяться в договорах, присвячених безпосередньо міжнародній спортивній діяльності. Двосторонні договори про співробітництво у галузі фізичної культури і спорту укладені Україною з багатьма країнами світу. Крім того Україна взяла участь у багатосторонніх договорах (конвенціях), таких як: Угода про співробітництво в галузі фізичної культури і спорту держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав; Міжнародна конвенція про боротьбу з допінгом у спорті; Міжнародна конвенція проти апартеїду в спорті; Європейська конвенція про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, і зокрема футбольних матчів [9, с. 211].

Особливе місце також посідають міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою України. Вони є частиною національного законодавства і застосовуються в порядку, передбаченому для норм національного законодавства. До таких документів належать, наприклад, Загальна декларація прав людини, Європейська культурна конвенція, Антидопінгова конвенція. Слід зазначити, що в спортивному праві на міжнародному рівні існує багато міжнародних договорів, які на сьогодні не ратифіковані Верховною Радою України, наприклад, Кодекс Спортивної етики, а як наслідок, вони є не обов'язковими для виконання на території нашої держави. Але команди України беруть участь у міжнародних спортивних змаганнях, на які поширюються правила міжнародних актів у сфері спорту, а раз так, то усі вони повинні бути ратифікованими українським парламентом [10, с. 628].

Сьогодні в Україні існує декілька підходів до визначення впорядкування всіх правовідносин, що виникають у сфері фізичної культури і спорту. Деякі вчені визначають необхідність виділити спортивного права в окрему галузь. Наприклад, Г. Ю. Бордюгова дотримується позиції про існування спортивного права як комплексної галузі права. Інші дослідники категорично заперечують такий підхід [11, с. 624]. Як зазначає Р. С. Мельник, концепція поділу права на галузі за предметом і методом характерна для радянської правової теорії, що пов'язувалося з необхідністю подолання методологічної кризи, коли неможливість групування галузей радянського права породила визнання факту існування комплексних правових утворень. На думку вченого, поділ права на галузі повинен здійснюватися відповідно до критерію поділу права на публічне та приватне [12, с. 325]. З такою думкою погоджуються й інші науковці [13], які вбачають, що вирішення цього питання лежить у площині співвідношення понять "спорт" та "фізична культура", що, як наслідок, визначає

напрямок та межі впливу, предмет правового регулювання цієї галузі права та законодавства. Спорт визначається за допомогою загального терміна “сфера діяльності”, тобто сукупність суспільних відносин, а фізична культура – як “складова культури”. При цьому культура, як і культура загалом, може входити до предмета правового регулювання лише частково. Отже, мову маємо вести про спортивне право, а не про фізкультурно-спортивне право, розуміючи під предметом спортивного права суспільні відносини, які складаються у сфері спорту з приводу участі у спортивних змаганнях та підготовки до них, тобто “спортивні відносини”.

Щодо розуміння спортивного права як самостійної галузі права, слід підтримати позицію О. В. Сердюкова, який зазначає, що слабкість такого підходу полягає в неможливості виділення особливих методів правового регулювання, властивих спортивному праву, а також відсутності особливого галузевого режиму, відповідно до якого до відносин, які регулюються галуззю права, норми, котрі знаходяться за її межами, незастосовні [14, с. 18].

Роль, яку в сучасному суспільстві відіграє спорт, широта та спектр проблем його правового регулювання, ускладнення його структури, розширення функцій тощо, обумовили потребу формування нової самостійної комплексної галузі права – спортивного, яка гармонізувала б розрізнений, але величезний за обсягом масив нормативно-правових актів у сфері фізичної культури та спорту [15, с. 2].

Центральне місце серед усіх нормативно-правових актів України займає Конституція [16], яка є основним документом держави, безпосередньо не регламентує спортивні відносини, які складаються в державі, проте, її ст.3 вказує на те, що життя і здоров'я людини є найвищою соціальною цінністю у державі, а в ч.4 ст.49 Конституції України закріплено, що держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту. Основоположним у спортивному праві є Закон України “Про фізичну культуру і спорт” [17], який визначає правові, соціальні, економічні й організаційні основи фізичної культури і спорту в Україні, участь державних органів, посадових осіб, а також підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності у зміцненні здоров'я громадян, досягненні високого рівня працездатності та довголіття засобами фізичної культури і спорту. Окрім того, цим законом передбачена можливість здійснення міжнародного співробітництва у сфері фізичної культури і спорту, а також відповідальність у разі порушення законодавства у цій сфері.

Цей Закон визначає загальні правові, соціальні, економічні і організаційні основи фізичної культури і спорту в Україні, участь державних органів, посадових осіб, а також підприємств, установ, організацій, незалежно від форм власності, у зміцненні здоров'я громадян, досягненні високого рівня працездатності та довголіття засобами фізичної культури і спорту. В ньому наголошується, що держава створює умови для правового захисту інтересів громадян у сфері фізичної культури і спорту, розвиває фізкультурно-спортивну індустрію та інфраструктуру, заохочує громадян зміцнювати своє здоров'я, вести здоровий спосіб життя. Кабінет Міністрів України за участі громадських організацій розробляє систему заходів щодо підтримання та зміцнення здоров'я різних категорій населення в соціально-побутовій сфері та забезпечує умови для її впровадження в життя, використання фізичної культури і спорту як засобу профілактики і лікування захворювань. Створення умов для занять фізичною культурою населення за місцем проживання та у місцях масового відпочинку

населення покладається на місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування за рахунок коштів відповідних бюджетів на підставі державних нормативів фінансування фізкультурно-оздоровчих програм [18, с. 6].

Відповідно до Закону держава регулює відносини у сфері фізичної культури і спорту шляхом формування державної політики в цій сфері, створення відповідних державних органів та умов їх функціонування, гарантуються права громадян на заняття фізичною культурою і спортом; визначаються і характеризуються сфери та напрямки впровадження фізичної культури.

Закон України “Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні” [19], спрямований на регулювання відносин, які сприятимуть розвитку олімпійського та параолімпійського руху в Україні, гарантуватимуть державну підтримку його учасникам. Таким чином, ці закони є джерелами спортивного права України. Норми спортивного права також закріплюють ряд підзаконних нормативно-правових актів, а також міжнародно-правових актів в галузі спорту та фізичної культури. Серед особливостей джерел даної галузі слід відзначити те, що процесуальні норми спортивного права встановлюються самоврядними спортивними організаціями, на відміну від переважної більшості інших галузей правової системи України.

Загалом спортивне законодавство недосконале, а тому потребує істотного коригування, розширення. Навіть Конституція подає розпливчасті дефініції фізичної культури та спорту, що либонь створює юридичні перепони для розвитку галузі [20, с. 66]. Проте встановлено, що впровадження засобів фізичної культури і спорту в спосіб життя людей мусить бути кращим. Ідея розвитку фізичної культури і спорту ще не знайшла адекватного відгуку у суспільній свідомості, як проблема загальнодержавного значення. У зв'язку з цим, необхідно підсилити діяльність суб'єктів управління фізичною культурою і спортом за рахунок інтенсифікації процесів управління, що дозволяє забезпечити більш ефективне функціонування галузі в нових умовах [21, с. 8]. Виявляється, лише 13 відсотків українців ведуть активний спосіб життя, займаються фізкультурою. На кожні 100 тисяч населення в Україні припадає спортивних залів у 2-3 рази менше, ніж у розвинених державах, басейнів – у 30 разів менше. Понад 80 відсотків спортивних майданчиків не відповідають сучасним вимогам. Саме неналежна опіка держави над фізичною культурою та спортом є причиною численних негараздів галузі [22, с. 67].

Фахівці визначають, що чинний Закон України “Про фізичну культуру і спорт” не відповідає реаліям сьогодення. Оскільки в Україні проводиться робота, спрямована на інтеграцію й адаптацію законодавства України до законодавства Європейського співтовариства, назріла нагальна потреба викласти вищезазначений Закон у новій редакції. Новий Закон України “Про фізичну культуру і спорт” має відобразити сучасні підходи до розвитку фізичної культури і спорту, клубної системи, забезпечення збірних команд України тощо [23, с. 13].

Законодавство України не містить, приміром, чіткого визначення спортивної організації, цілковито не відображає завдань, функцій, прав, обов'язків такої структури. Відсутня науково обґрунтована класифікація спортивних організацій, не розроблено теоретичної платформи їх розмежування з іншими юридичними особами. Водночас інтерес до проблеми організаційного забезпечення спортивної діяльності, пошуку оптимальних механізмів взаємодії держави та спортивних товариств сьогодні

зростає. До законодавчої роботи долучаються не лише науковці, а й практики – спільними зусиллями вони намагаються сформувавши сучасну модель спортивного права в українській юриспруденції. Усі згодні, що Закон “Про фізичну культуру і спорт”, прийнятий ще 1993 року, хоча й зазнав численних змін, не відповідає вимогам сучасності [24, с. 66].

Слід зазначити, що неодноразово здійснювалися спроби внести окремі зміни до цього закону. При цьому лише деякі з них були позитивно оцінені з точки зору національних інтересів. Зокрема, з метою законодавчо заборонити закриття та перепрофілювання закладів фізичної культури і спорту, баз олімпійської та параолімпійської підготовки, фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, лікувально-фізкультурних закладів у 2006 році було внесено законопроект, щодо заборони закриття та перепрофілювання закладів та об’єктів фізкультурно-оздоровчого та спортивного призначення. Це було зумовлено тим, що більшість керівників промислових підприємств різного рівня закривають та перепрофілюють заклади фізичної культури і спорту, лікувально-оздоровчі заклади, спортивні споруди, які знаходяться на балансі цих підприємств, і не створюють сприятливих умов для задоволення потреб працівників в оздоровленні [25, с. 49]. Безумовно, прийнявши цей Закон, держава закріпила базові передумови для утвердження в суспільстві здорового способу життя, залучення більш широких верств населення до занять фізичною культурою та спортом з метою профілактики захворювань та попередження правопорушень в молодіжному та підлітковому середовищі, що також, без сумніву, буде сприяти соціально-економічній стабільності в державі.

Аналізуючи систему національного законодавства в галузі спорту слід констатувати, що на даний момент вона є досить громіздкою, розгалуженою та недостатньо ефективною. На рівні національного законодавства термін “спорт” визначено у Законі України “Про фізичну культуру і спорт”. Відповідно до ст. 1 вказаного Закону спорт є “органічною частиною фізичної культури, особливою сферою виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у певних видах фізичних вправ, технічної, інтелектуальної та іншої підготовки шляхом змагальної діяльності” [26]. Завданням спорту, відповідно до Закону, є постійне підвищення рівня здоров’я, фізичного та духовного розвитку населення, сприяння економічному і соціальному прогресу суспільства, а також утвердження міжнародного авторитету України у світовому співтоваристві. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 31 серпня 2011 р., формулює мету державного регулювання у галузі спорту як залучення широких верств населення до масового спорту, популяризації здорового способу життя та фізичної реабілітації; максимальної реалізації здібностей обдарованої молоді у дитячо-юнацькому, резервному спорті, спорті вищих досягнень та виховання її в дусі олімпізму [27].

Особливо актуальне розв’язання даної проблеми в умовах переходу економіки на ринкові відносини. У зв’язку з цим, важлива роль приділяється регіонам та їхнім органам управління, суть роботи яких полягає у забезпеченні розвитку нових суспільних відносин, в тому числі у сфері фізичної культури і спорту [28, с. 2]. Отже, потрібне здійснення переходу від діючої системи управління до територіальної. Необхідно передбачити формування сприятливих умов для організацій, які беруть участь у програмах розвитку фізичної культури і спорту, сприяють заняттям спортом своїх співробітників, вкладають грошові кошти у спорт. Тим більше, як показує

регіональна практика, при дотриманні пріоритету масового спорту, розподілі спорту вищих досягнень і спорту для всіх, створюються умови для формування адекватного попиту ресурсної бази [29, с. 56].

Це підтверджується законодавчою і нормативно-правовою базою, що відображає питання розвитку фізичної культури і спорту в Україні. У таких документах, як “Концепція подальшого розвитку фізичної культури і спорту” (1997), “Матеріали засідань Національної Ради з питань молодіжної політики при Президентові України” (1997), “Матеріали Парламентських слухань з питань фізичної культури і спорту” (1998), указується на посилення діяльності Державного комітету України з фізичної культури і спорту і його нижчими ланками (обласних управлінь, міських і районних комітетів з питань фізичної культури і спорту) у розв’язанні тих цілей і завдань галузі фізичної культури і спорту, що поставлені державою [30, с. 3].

Основна причина виявлених недоліків державного управління фізичною культурою і спортом – недооцінка органами управління соціальної ролі цього виду діяльності. Аналіз законодавства у галузі регулювання фізичної культури і спорту показує, що відсутні наукове, методологічне і організаційно-управлінське забезпечення розвитку фізичної культури і спорту, не визначена компетенція організацій різного ієрархічного рівня в питаннях формування ресурсної бази фізкультурно-спортивних споруд. Розмитість формулювань зумовлює дублювання функцій з управління на усіх рівнях, що не дозволяє реалізувати ціннісно-правову, соціальну і економічну засади законодавчої бази в Україні. При формуванні системи регулювання розвитком фізичної культури і спорту варто взяти до уваги наступне. На сьогодні конкуренція між фізкультурно-спортивними спорудами обмежена через переважання попиту над пропозицією, тому до досягнення високої забезпеченості населення послугами фізичної культури і спорту не можна очікувати на зниження цін як на ресурси, так і на послуги. Питання підвищення цінової і територіальної доступності послуг сфери фізичної культури і спорту не повинні вирішуватися окремо від проблем контролю якості обслуговування, що буде ускладнено, оскільки немає адекватної законодавчої бази в цій сфері [31, с. 57].

Крім того, структура об’єктів управління (фізкультурно-спортивних споруд), що склалася, характеризується значними диспропорціями. Так, якщо в різних навчальних закладах заняття спортом у більшості своїй забезпечені коштом держави, то сектор послуг для дорослих – є приватним, він пропонує обмежений набір дорогих послуг, тобто наявний розрив у структурі пропозиції послуг спорту. Крім того, серед суб’єктів фізичної культури і спорту продовжує збільшуватися частка комерційних підприємств, які не можуть бути керовані тільки за допомогою адміністративних методів [32].

Нині чинний Закон України “Про фізичну культуру і спорт”, незважаючи на своє концептуальне значення, не систематизує норми спортивного права, як це зроблено у кодифікованих галузевих актах. Все це безумовно ускладнює регулювання спортивних правовідносин, породжує затвердження неоднорідних вимог до одних і тих самих відносин. Як зазначено у преамбулі “Загальнодержавної цільової програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки”, затвердженій Постановою Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 року, основними причинами, що гальмують розвиток спорту в Україні є: 1) недосконала нормативно-правова база регулювання спортивних правовідносин; 2) відсутність необхідної інфраструктури для проведення міжнародних спортивних змагань; 3) відсутність уніфікованих правил функціонування спортивних організацій тощо [33].

Отже, треба зазначити, що при наявності основних законодавчих документів в країні склалася досить невизначена ситуація із спортивним правом, оскільки навіть методологічно не визначено сутність даного поняття. Попри те, що у світі вже давно існує окремий напрям юриспруденції – спортивне право, в Україні законодавство, яке мало б охоплювати суспільні відносини у сфері фізичної культури й спорту, тільки формується.

Використані джерела:

1. Курс адміністративного права України : підручник / за заг. ред. В. В. Коваленка. – К. : НАВС, 2012. – 808 с.
2. *Заярний О. А.* Спортивне право в Україні. Ознаки самостійної галузі / О. А. Заярний, А. В. Куц // Юридичний Вісник України. – 2011. – №50 (17-23 грудня). – С. 14.
3. *Сердюков А. В.* Спортивное право как комплексная отрасль законодательства : автореф. дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.11 / А. В. Сердюков. – М., 2010. – 26 с.
4. Курс адміністративного права України : підручник / за заг. ред. В. В. Коваленка. – К. : НАВС, 2012. – 808 с.
5. *Тихонова М. А.* Огляд джерел міжнародного спортивного права / М. А. Тихонова // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право : наук. журнал. – К. : Укр. держ. ун-т фінансів і міжнародної торгівлі, 2012. – С. 209-215.
6. *Бордюгова Г.* Акти міжнародного спортивного законодавства як основа формування відповідної галузі міжнародного права / Г. Бордюгова // Віче. – 2009. – № 3. – С. 12-14.
7. *Мережко О.* Проблеми ЗУ “Про міжнародне приватне право”: критичний погляд / О. Мережко // Правовий тиждень. – № 37(58) 11 вересня 2007 р. – С. 1.
8. *Бордюгова Г.* Акти міжнародного спортивного законодавства як основа формування відповідної галузі міжнародного права / Г. Бордюгова // Віче. – 2009. – № 3. – С. 12-14.
9. *Тихонова М. А.* Огляд джерел міжнародного спортивного права / М. А. Тихонова // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право : наук. журнал. – К. : Укр. держ. ун-т фінансів і міжнародної торгівлі, 2012. – С. 209-215.
10. *Моргунов О. А.* Поняття та система джерел спортивного права / О. А. Моргунов // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 624-629.
11. *Моргунов О. А.* Поняття та система джерел спортивного права / О. А. Моргунов // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 624-629.
12. *Мельник Р. С.* Система адміністративного права України : монографія / Р. С. Мельник. – Харків : Вид-во Харків. нац. ун-ту внутр. справ, 2010. – 398 с.
13. *Джафарова О. В.* Спортивне право як підгалузь особливої частини адміністративного права / О. В. Джафарова, В. О. Іванов // Юрист України. – 2011. – № 3 (16). – С. 44-49.
14. *Сердюков А. В.* Спортивное право как комплексная отрасль законодательства : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.11 / А. В. Сердюков. – М., 2010. – С. 18.
15. *Бордюгова Г. Ю.* Міжнародне спортивне право як основа для формування національної галузі права “Спортивне право України”: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.11 / Г. Ю. Бордюгова. – К., 2009. – С. 18 с.
16. Конституція України // Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. – № 30. – С. 141.
17. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994. – № 14. – С. 80 [Електронний документ] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page>
18. *Шкрібтій Ю. М.* Напрями реформування системи фізичної культури і спорту в Україні / Ю. М. Шкрібтій // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту : зб. наук. праць. – К. : Науковий світ, 2004. – № 4. – С. 5-11.
19. Закон України “Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні” : від 14.09.2000 р., № 1954-III // [Електронний документ] – ВВР України. – 2000. – № 43. – ст. 370. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1954-14/ed20120313>
20. *Потапшій Ю.* Законодавчі амбіції спорту / Ю. Потапшій // Віче. – 2009. – № 4. – С. 66-67.

21. Олійник М. О. Теоретичні і методичні основи управління фізичною культурою і спортом в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту 24.00.02. / М. О. Олійник ; Нац. ун-т фіз. виховання та спорту Укр. – К., 2000. – 18 с.
22. Потапшій Ю. Законодавчі амбіції спорту / Ю. Потапшій // Віче. – 2009. – № 4. – С. 66-67.
23. Костенко М. П. Законодавче та нормативно-правове забезпечення розвитку спорту вищих досягнень в Україні / М. П. Костенко, В. П. Карленко, А. В. Домашенко, С. В. Імас та ін. // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2003. – № 1. – С. 13.
24. Потапшій Ю. Законодавчі амбіції спорту / Ю. Потапшій // Віче. – 2009. – № 4. – С. 66-67.
25. Ярова Н. Г. Перспективи розвитку організаційно-правового регулювання в галузі спорту України / Н. Г. Ярова // Право і суспільство. – 2009. – № 4. – С. 48-53.
26. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994. – № 14. – С. 80 [Електронний документ] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page>
27. Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012-2016 роки / Затв. Кабінетом Міністрів України від 31 серпня 2011 р. N 828-р // [Електронний документ]. – Режим доступу : <http://dmsu.gov.ua/index/ua/category/54>
28. Олійник М. О. Теоретичні і методичні основи управління фізичною культурою і спортом в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту 24.00.02. / М. О. Олійник ; Нац. ун-т фіз. виховання та спорту Укр. – К., 2000. – 18 с.
29. Ніколаєв О. А. Роль держави у розвитку фізичної культури і спорту / О. А. Ніколаєв // Вісн. наук. праць ЧДУ ім. П. Могили. – 2012. – Вип. 182. – Т. 194. – С. 55-59.
30. Олійник М. О. Теоретичні і методичні основи управління фізичною культурою і спортом в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту 24.00.02. / М. О. Олійник ; Нац. ун-т фіз. виховання та спорту Укр. – К., 2000. – 18 с.
31. Ніколаєв О. А. Роль держави у розвитку фізичної культури і спорту / О. А. Ніколаєв // Вісн. наук. праць ЧДУ ім. П. Могили. – 2012. – Вип. 182. – Т. 194. – С. 55-59.
32. Поддержание здоровья: подходы, условия, факторы риска и благополучия : учеб. пособие / В. М. Лабскир, А. И. Любиев, А. В. Юшко ; общ. ред. В. М. Лабскир. – Х. : НТУ “ХПИ”, 2007. – 146 с.
33. Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки / Затв. Кабінетом Міністрів України від 31 серпня 2011 р. N 828-р // [Електронний документ]. – Режим доступу : <http://dmsu.gov.ua/index/ua/category/54>

Завальнюк О. Юридические принципы регуляции современной спортивной деятельности.

Статья посвящена исследованию общественных отношений, которые возникают и реализуются в процессе организации и формирования спортивных команд, установления требований, к профессиональным спортсменам, а также при проведении контроля за соблюдением специальных правил, регламентов. Проанализировано нормативно правовую базу по указанной проблематике. Отражены основные приоритеты государственной политики в сфере физической культуры и спорта.

Ключевые слова: спортивное право, физическая культура, спорт, правоотношения в области физической культуры и спорта, международное спортивное право.

Zavalnyuk O. Legal basis for regulating modern sports activity.

The article is devoted to the research of public relations, which arise up and realized in the process of organization and forming of sporting commands, establishment of requirements, to the professional sportsmen, and also during the leadthrough of control after the observance of the special rules, regulations. It is analysed legal base from indicated problem. Basic priorities of public policy are reflected in the area of physical culture and sport.

Keywords: sport law, physical culture, sport, legal relationship in the area of physical culture and sport, international sport law.